UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I ciklus studija)

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Bibliografska kontrola I</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 232</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Obavezni</td><td>ECTS</td><td>6 ECTS</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>III</td><td>Studijska godina NPP 2019/20.</td><td>2026/2027.
2027/2028.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">b/h/s</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik/ca</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Doc. dr. Džejla Khattab</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:159
Email:dzejla.khattab@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 172</td><td>Termin konsultacija</td><td>Dostupno na: Kabinetske konsultacije</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik/ca</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">/</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">/</td><td>Termin konsultacija</td><td>/</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">Predavanja 2 + vježbe 2 + informacijska praksa 1 = 5</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i praktične nastave koja se izvodi u obliku vježbi i bibliotečke prakse.
Predavanja: Uvod u sisteme za organizaciju znanja; načela i problemi organizacije znanja. Univerzalna bibliografska kontrola (UBC) i deskriptivna katalogizacija. Bibliotečki katalog: definicije, zadaci i vrste. Standardi metapodataka u informacijskim ustanovama. Normativna kontrola u bibliografskom okruženju. Razvoj Međunarodnog standardnog bibliografskog opisa (ISBD). Konsolidirani ISBD; uvođenje područja 0 – oblik sadržaja i vrsta medija. Kataložni pravilnici i međunarodna načela katalogizacije (Pariška načela i Izjava o međunarodnim kataložnim načelima). Etički kodeks katalogizatora/-ica. Automatizacija biblioteka u Bosni i Hercegovini.
Vježbe: Vrste bibliotečke građe. Vrste autorstva. Alati za katalogizaciju. Savladavanje vještina deskriptivne katalogizacije, razlikovanja različitih vrsta građe, standardnih brojeva i elemenata kataložnog opisa te vještine utvrđivanja odrednica, njihovih vrsta i načina njihove kontrole. Praktičan rad sa različitim vrstama građe.
Informacijska praksa: Studenti/ice praksu djelimično provode u biblioteci s ciljem upoznavanja rada u COBISS sistemu.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/</td><td colspan="5">Upoznavanje studenata/ica s relevantnim međunarodnim standardima za</td></tr>
</table>

nastavnog predmeta	bibliografski opis i s bibliografskom kontrolom podataka radi savladavanja vještina vezanih za izradu abecednoga kataloga u mrežnom okruženju.
SDG (cilj održivog razvoja:	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje; SDG5– Rodna ravnopravnost; SDG11 – Održivi gradovi i zajednice
Ishodi učenja	*Znanje*: objasniti i povezati pojmove vezane za bibliografsku kontrolu. *Vještine*: razlikovati vrste metapodataka za standardiziranu građu. *Kompetencije*: primjena univerzalne bibliografske kontrole u izradi bibliotečkog kataloga.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Predavanja:** Upoznavanje sa sadržajem kolegija, načinom rada, studentskim obavezama i literaturom. **Vježbe:** Upoznavanje sa načinom rada i organizacijom vježbi.
2.	**Predavanja:** Uvod u organizaciju informacija: informacijski izvori, metapodaci i standardi; načela i problemi organizacije znanja. **Vježbe:** Alati za katalogizaciju: kataložni pravilnik (sadržaj), ISBD (struktura podataka) i UNIMARC (format).
3.	**Predavanja:** Bibliotečki katalog: pojam, svrha, zadaci i vrste. Kataložni pravilnici (Verona, RDA, REICAT). **Vježbe:** Kataložna jedinica: elementi i vrste (glavna, sporedna i analitička kataložna jedinica, uputnice).
4.	**Predavanja:** Iz historije katalogizacije: od Panizzijevih pravila do Pariških načela. Univerzalna bibliografska kontrola (UBC): nastanak i razvoj, nacionalne bibliografije i obavezni primjerak. UBC, UAP i UA. **Vježbe:** Vrste bibliotečke građe i izvori podataka za katalogizaciju.
5.	**Predavanja:** Bibliografski metapodaci: odrednica i jedinstvena odrednica, pojam djela. Bibliografski i formalni princip organizacije kataloga. **Vježbe:** Međunarodni standardni bibliografski standardni opis (ISBD) – struktura, područja opisa, redoslijed elemenata opisa.
6.	**Predavanja:** Nastanak ISBD-a: svrha, ciljevi i načela. ISBD i UBC. UNIMARC i ISO 2709 kao okvir za razmjenu bibliografskih podataka. **Vježbe:** ISBD: propisana interpunkcija.
7.	**Predavanja:** Normativni metapodaci i normativna kontrola: definicija, svrha i historijski razvoj. Smjernice GARE i GARR, UNIMARC/A. **Vježbe:** Deskriptivna katalogizacija monografskih publikacija.
8.	**Polusemestralna provjera znanja (prvi parcijalni ispit)**
9.	**Predavanja:** Normativna kontrola u praksi: problemi normativne kontrole, normativne baze (CONOR, NSK, VIAF), normativna kontrola u COBISS sistemu. **Vježbe:** Kataložne odrednice: vrste i funkcije. Osobna (individualna) i jedinstvena odrednica.
10.	**Predavanja:** Izjava o međunarodnim kataložnim načelima (ICP 2009. i 2016.): opseg, opća načela, ciljevi i zadaci kataloga. **Vježbe:** Ovladavanje vještinama katalogizacije na odabranom korpusu građe: Izbor i

	oblikovanje autorskih odrednica.
11.	**Predavanja:** Konsolidirani ISBD: struktura, područja opisa i propisana interpunkcija. **Vježbe:** Ovladavanje vještinama katalogizacije na odabranom korpusu građe: Sporedne kataložne jedinice: drugi i treći autor, više od tri autora, sastavljači, urednici i priređivači.
12.	**Predavanja:** Konsolidirani ISBD: područje 0 – oblik sadržaja i vrsta medija. **Vježbe:** Ovladavanje vještinama katalogizacije na odabranom korpusu građe: Prepoznavanje oblika sadržaja i vrste medija na odabranim primjerima građe.
13.	**Predavanja:** Izazovi inkluzivnih metapodataka i Etički kodeks katalogizatora/ica. **Vježbe:** Diskusija o primjerima remedijacije štetnih metapodataka.
14.	**Predavanja:** Automatizacija biblioteka u Bosni i Hercegovini: COBISS.BH i uzajamna katalogizacija. **Vježbe:** Ovladavanje vještinama katalogizacije na odabranom korpusu građe: Izrada kataložnog zapisa na odabranom korpusu građe.
15.	**Polusemestralna provjera znanja (drugi parcijalni ispit)**
16.	Priprema za završni ispit. U ovoj sedmici nema nastave.
17.	Završni ispit za studente/ice I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Način izvođenja nastave: predavanja, vođene praktične vježbe, kviz i informacijska praksa u biblioteci. Nastavni materijal je pohranjen na sistemu učenja na daljinu BISER (http://biser.ff.unsa.ba/).
Obaveze studenata/ica i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Uredno pohađanje nastave i aktivnost na nastavi	20	Max 20%
2.	Prva polusemestralna provjera znanja	40	Max 40%
3.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	Max 40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/ce postižu na sljedeći način:

- Studenti/ce su dužni/e uredno pohađati predavanja i vježbe. Aktivnost na nastavi podrazumijeva pripremu i učešće u nastavnim aktivnostima, rješavanje kviza i izradu zadaće iz prepoznavanja oblika sadržaja i vrste medija (područje 0 Konsolidiranog ISBD-a). Bodovi se raspoređuju na sljedeći način: pohađanje i učešće u nastavnim aktivnostima – max. 10 bodova; kviz – max. 5 bodova; zadaća – max. 5 bodova (ukupno min. 11, max. 20 bodova).
- Studenti i studentice su dužni/e polagati dva testa u toku semestra (osma i petnaesta sedmica). Prvi test obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a drugi test gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.
- Smatra se da je student/ica savladao/la gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario/la 55% od ukupnog broja bodova. Student/ica koji/a nije prešao/la prag od 55% na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže

	u terminima završnih ispita. Na završnom ispitu student/ica može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. - Pismeni ispiti (prva i druga polusemestralna provjera znanja) sastoje se od testova znanja bodovanih sa maksimalno 40 bodova (min. 22, max. 40 bodova). Min. 55 bodova, max. 100 bodova Za vanredne studente/ice bodovat će se prisustvo konsultacijama i radnim subotama. Termini susreta sa vanrednim studentima/cama radnim subotama planirat će se prema rasporedu rada sa vanrednim studentima/cama. Napomena: Način ocjenjivanja je izmijenjen u odnosu na NPP.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna: 1. Dizdar, Senada. *Od podatka do metapodatka*. Sarajevo–Zagreb, 2011. [Str. 15 –52]. 2. Horvat, Aleksandra. *Knjižnični katalog i autorstvo*. Rijeka: Benja, 1995. 3. *ISBD: Međunarodni standardni bibliografski opis*. Preporučila Skupina za pregled ISBD-a, odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; prevela i predgovor napisala Ana Barbarić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. [Dostupno na BISER-u]. 4. *Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica*. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1990.
	Dodatna: 1. Cataloguing Code of Ethics / Cataloging Ethics Steering Committee. 2021. https://alair.ala.org/handle/11213/16716 (6.10.2026.) 2. Horvat, Aleksandra. O zadaćama i strukturi knjižničnoga kataloga. // Obrada jezika i prikaz znanja / uredili Slavko Tkalac i Miroslav Tuđman. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 135-140. http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/o_zadacama_i_strukturi_knjiznicnog_kataloga.htm (10.9.2025.) 3. Horvat, Aleksandra. Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu. // Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996. Str. 105-114. http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/horvat_oblikovanjeimena.htm (10.9.2025.) 4. Khattab, Džejla, Hajdarpašić, Lejla, Dizdar, Senada. Prilog istraživanju razvoja bibliografske djelatnosti u Bosni i Hercegovini (1955-2001) = Contribution to the Research on Bibliographic Activity Development in Bosnia and Herzegovina (1955-2001). *Organizacija znanja: OZ*. [Online izd.]. 2024, vol. 29, br. 1-2, str. 1-27. DOI: 10.3359/oz2429006 5. Radovčić, Marija i Barbarić, Ana. ISBD – od prošlosti k budućnosti. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 56, 4(2013), 203-226. https://hrcak.srce.hr/142388

	(10.9.2025.) 6. Statement of International cataloguing principles/ by IFLA Cataloguing Section and IFLA Meetings of Experts on an International Cataloguing Code. 2016 ed. with minor revisions, 2017. Str. 5–6. https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-en.pdf (10.9.2025.) 7. Verona, E. Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataložnih postupaka, 1976. URL: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/verona.htm (10.9.2025.) 8. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: odrednice i redalice. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986. 9. Willer, Mirna; Šauperl, Alenka; Petek, M.; Tomić, M. Jedinstveni stvarni naslov: zašto nam je potreban više nego ikad? Vjesnik bibliotekara Hrvatske, vol. 54, br. 1/2, 2011, str. 93-119. https://hrcak.srce.hr/80466 (10.9.2025.)
Napomene	- Uz obaveznu i dodatnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature. - Informacijska praksa koja se djelimično realizira u drugim institucijama koje čine nastavnu bazu kolegija, organizirat će se prema predloženom planu, ali i u skladu s raspoloživim terminima institucija. - Praktična nastava na vježbama (izrada kataložnog zapisa prema ISBD-u i oblikovanje odrednica) nastavlja se u okviru kolegija Obrada dokumenata u baštinskim ustanovama (IV semestar). Praktični dio ispita iz izrade kataložnog zapisa studenti/ce polažu nakon odslušana oba kolegija. - Studenti/ce mogu koristiti alate umjetne inteligencije u akademske svrhe u skladu sa Politikom korištenja umjetne inteligencije u akademskim aktivnostima studenata Univerziteta u Sarajevu.